

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, Anno M.D.C.XIII

De exercitiorum obseruatione. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48624](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48624)

spicit, cultum exactissimum fratribus nostris commendamus: & si enim Sanctorum aliorum imitatione laudemus, ad studium horum, quos providentia singulari a Deo nobis propositos esse cognoscimus, plurimi facere, quod ad instituti nostri perfectionem parandam valde conferat, æquissimum est.

QVARTA PARS DE N. EXERCITIIS.

De exercitiorum observatione.

Caput I.

Dissensionum subiugatio, virtutum acquisitio, & orationis studium eò conferunt, ut per instituti nostri exercitia, & superiorum præscripta, ad unionem divinam aspiremus: quod fratres nostri tam serio sibi persuadere debent, ut omnino credant, ad finem, quo tendunt, exercitia nulla opportuniora, quam quæ Cōgregatio præscripsit, ab eis cogitari potuisse.

2 Graviter quippè sibi, & bono cōmuni

R 2

noce-

nocerent si parùm prudēter existima-
rent, actus alios, quàm qui ad singulas
horas eis iniunguntur, ad monasticam
perfectionē comparandā, eis assignari
opportere: quo enim animo suscipiēt,
quod minus sibi prodesse opinantur?

3 Quia in re ij, qui in sæculo spiritualib⁹
exercitijs imbuti, non nihil sibi didicis-
se videntur, peius errant: cum enim sta-
tus monastici sint adhuc ignari: ac pro-
pterea de rebus iudicium sanum ferre
nesciat, opiniones olim conceptas, in
detrimentum perfectionis, angelus Sa-
tanæ illis vehementer laudat; & lucis
Angelum simulat.

4 Quapropter fratres nostri, quicquid
in sæculo didicerunt, deponentes, &
prima spiritualis doctrinæ elementa se,
statu mutato, nondum scire arbitrātes,
illud Apostoli effatum eis cōgruere cre-
dant: Qui se existimat aliquid scire, nō-
dum nouit, quomodò oporteat eum
scire.

5 Ex hac verò sui cognitione, Magistro
sese submittant, vt quamuis insigni li-
teratura, etiam Theologica polleant, ni-
hil ex anteacto studio vsurpare, sed no-
uum

num Beatissimæ Virginis lac exugere
velint, certoq; nouerint, eo ipso, quod
ex parte in sæculo doctrina, præter O-
bedientiæ placitum, aliquid repetant,
min^o eruditionis diuinę se percepturos.

6 Profectò Apostolus multa in sæculo
ad pedes Gamalielis didicerat, adeò, vt
ei aliquando nimia scientia sic exproba-
ta fuerit : Paule multæ te litteræ ad in-
faniã ducunt : & tamen ad pedes Iesu
Christi cœlestem sapientiam edoctus,
ait : Nihil putauimẽ scire inter uos, nisi
Christum, & hunc Crucifixum.

7 Postquàm ergo Christi scholam fra-
tres se ingressos animaduenterint, omnẽ
suam operam eò conuertant, vt actus
eis demandatos exactissimè obeant : sic
enim iuxta sanctorum Patrum monita,
actus quilibet exercendus est, ac si eò pe-
racto anima è corpore migratura, Deo-
quẽ rationẽ operis redditura esset. Qua-
lem ergò affectum esse oporteat, si Deũ
rationem statim exigere uelle, ponen-
dum est ?

8 Verùm quamuis consilium hoc non
foret obseruandum, re ipsa prudenter
expensa patet, insignem stultitiã esse

actū vnumquēq; à Deo præscriptū nō
 perfectissimè præstare. Si enim certum
 est actum illū ita tunc à Deo imponi, vt
 illum à me, nullum verò alium exigat,
 aut probet, qua mente possum, cordis
 partem vllam actibus alijs vendicare?
 9 Tunc sanè, dum actum iniunctum ex-
 erceo, ita bonū omne, quod in præsen-
 ti vita mihi euenire potest amplector,
 malumquē omne, quod accidere posset
 excludo, vt si qua fœlicitatis pars in hoc
 exilio vnquam obtinetur, ea esse vide-
 atur, quæ in actu illo tunc tota consistit.
 si enim modò, dum Deus per superiorē
 actum designat illū, omnes alios exclu-
 dit, solus ille bonus mihi est, ac proinde,
 tunc totum bonum est, nequit enim,
 nolēte Deo, bonum aliquod aliud mihi
 contingere. Quale verò malum nocere
 possit, dum actu illo, clementissimo Deo
 plus placeo, quàm si miracula patrarē:
 immò, dum solo actu illo placeo, & re-
 liquos sibi non placere testatur? Veniāt
 hostes; irruat ipsa mors. Quid fœlicius,
 quàm tunc interire. cū Deo placeo: an
 damnetur qui tunc iudicatur, cū Deo
 iudici placet?

10. Ex quo satis apertè perspicimus, quã longè & à Dei voluntate, & à bono suæ salutis aberrent, qui, dum horas canonicas persoluunt; orant, vel quiduis aliud à Congregatione decretum, efficiunt aliorum actuum sollicitudine distrahuntur. Vtinam rationes allatas pensitarent: utinam saperent, & intelligerent, ac novissima prouiderent.

11. Cum ergò in vnoquoque minimo Congregationis ritu, (quod ex dictis liquet) voluntatè Dei expressã, & propterea totius boni complexionem, & immunitatem ab omni malo fratres nostri habere possint; sic institutum nostrum amare, ac erga omnes, ac singulos Congregationis actus, affici debet, ut quam sancti singularitatem appellant, exosam habentes, pro minimorum rituum obseruatione tuenda, sanguinem quoque profundere parati sint.

13. Hæc quippè ad legum custodiã animi magnitudo filiorum Dei propria est, & ad Christianã perfectionem acquirendã mirificè cõducit; e cõtrario verò nihil insignè sperari potest, cum actus Cõgregationis parum magnanimiter exercetur.

13 Constat enim, exercitia, quæ ingenio suo salutaria sunt, ignauia deprauari, & in materiam morborum spiritualium perueri: quod tunc euenire quotidiana damna declarant, cum actus communes ex assuetudine quadam, sine spiritali conatu, frequentantur.

14 Absit ergo, vt filij Dei viuentis, ante naturalem mortem, quo pane viuere possunt, moriantur; & actibus ipsis, quibus spiritus emortuus excitatur, ipsi spiritum extinguant.

14 Quorsum enim venerunt, nisi vt strenuissimè agerent, & regularium actuum obseruatione accuratissima, se mutuo ad certamen prouocarent; sicut olim Sacerdotes, qui stabant in officijs suis, & Leuitæ in organis carminum Domini, quæ fecit rex inuidiosissimus Dauid ad laudandum Dominum quoniam bonus, quoniam in æternum suauissima misericordia eius, dulcissimos hymnos Dauid canentes per manus suas?

16 Profectò tanti ponderis est legum, non solum diuinarum & monasticarum, sed etiam humanarum exacta custodia, vt præsentis quoque vitæ bona innumera

merapariat . Hinc enim Spartanorum
laus & foelicitas : hinc Romæ amplitu-
do succreuit.

17 Sed sacra Machabæorum laus maxi-
ma est, qui pro patrijs legibus decertan-
tes in populū , & principatū potentissi-
mū creuerunt: à quibus tyranorū furor;
vel vnius ceremoniæ omissionē nullis
prelijs, nullis cruciatibus potuit extor-
quere.

18 E quorum genere fuit illustrissimus
Eleazarus vir ætate prouectus, & vultu
decorus, cui cum ab amicis offerrentur
carnes, quibus vesci iuxta legem licebat,
vt simularetur carnes à Tyranno Rege
præceptas edisse, ac per hoc à morte li-
beraretur : respondit citò, præmitti se
malle in infernum , ac honesta morte
perfungi.

19 Hac ergo cordis magnitudine , pro
ceremoniarum etiam leuium ob-
seruatione fratres nostri ar-
mandi sunt, subiecto.
ctorū exercitiorū
feriem exple-
turi.

R 5

EXER-

EXERCITIA QVOTIDIANA.

Dato primo quarumuis horarum signo, pium quid mente versantes, quo excitantur, in Oratorium festinanter conueniant.

2 Ad Matutinum præsertim, & orationem matutinam strenuius exurgant; & æmulatione pia tabellas arripere, cæteros excitare, & primi ad Oratoriū peruenire conentur. Quod vt alacrius præstent, sciant tabellas arripienti, eius qui minùs diligenter è lecto surrexit illius nocturæ vigiliæ, vel orationis satisfactiōne esse, ex cōmuni pacto reseruata.

3 Postquam in oratoriū fratres omnes conuenerint, signo à Præfide dato, terram osculātes, & bini se altari profundè inclinantes in chorum procedant, voce submissa, Psal. Miserere dicentes. In ijs verò cæremonijs, quæ ad chorum spectant, quæ sunt in Ordinario præscripta, seruabunt.

4 Officio chori peracto Magistro vel Præfide incipiente Psalm. Misere-

re,

re, in Oratorium reuertuntur.

5 Præscriptum hunc eundi, ac redeundi morem obseruabunt: quoties à Nouitiatu in chorum, vel capitulum tendent, vel inde ad Nouitiatū ad Litaniā, Missā, coronā exhortationēue redibūt.

6 Matutino expleto, simul Fratres omnes, vbi Magister decreuerit, per horam dimidiam orabunt: nisi Magistro visum fuerit, tēpus aliquādo corripere, Ad eius autē orationis finē Beatissimæ Virginis Litanie dicentur, Magistro Orationes subiungente. Statimque cubitum silentes ibunt, vsque ad signum orationis matutinæ.

7 Ante somnum, orationis materiā eligant, cui indormire curēt: & simul, ac postea excitātur, Dei præsetiā, & virtutem, cui hebdomada illa studēt, reiiciētes quasuis alias cogitationes, mente cōcipiant & dum se ad orationem cōparant, vel in ipsamet oratione, cogitationes, verba, & opera, vt in instructione præscribitur, ad Dei gloriam dirigant.

8 Postquam descripta iam æmulatione ad orationem matutinam accurrerint, & eam, cum horis sūmo mane recitari

solitis, vna cum cæteris Fratribus per-
fecerint; in Oratorium conueniant vbi
B. Virginis Litanias cum Oratione, De-
fende quæsumus Domine. Sanctissimæ
genitricis tuæ sponfi. Et: Omnipotens
sempiternæ Deus, qui viuorum domi-
naris simul & mortuorum, &c. recita-
bunt. Orationes verò subiūget Frater
antiquior, nisi adsit quis Diaconus, vel
Sacerdos, vel Magistri socius.

9 Expleta Litania mox ad cellas com-
ponendas se recipiant, quas munditie
nitere, & quoties poterunt, ante Orati-
onē matutinā, expedire cōponere curēt.

10 Postquam in cellas se receperint, ge-
nuflectentes bona illa, quæ ex oratione
hauserunt desideria, firmiore tunc pro-
posito stabilient, & si quam culpam ad-
miserunt, explorabunt.

21 Dato deinceps campanulæ signo, ad
locum à Magistro designatum, ad sacrū
simul audiendum conueniant. Vnde, a-
lij ad officia eis iniuncta explenda, alij
ad Missæ ministrandum, reliqui ad cel-
las, lectioni, & meditationi, vel alijs ex-
ercitijs à Magistro præscriptis, vacaturi
cōtendent; quousque ad horas ante præ-
dium

diū exoluēdas, signo dato, cōuocentur.

12 Postquam vnā cum reliquis cœnobij Fratribus, horis examini consciētiae, prandio gratiarumquē actioni interfuerint, in recreationem horæ vnus, cum Magistro secedent.

13 Nihil in recreatione iniussi loquantur, sed vel audiant Magistrum, eiusuē loco Præfidentem; vel ab eo interrogati, respondeant. Et, si velint sciscitari, veniam prius exposcant. Solent autem Fratres nostri ad ea omnia genuflectere.

14 Inter ipsos mutua verba, etiam ipsius recreationis ordinariæ tempore, sine venia, nō permittuntur. Venia verò data, non nisi ad verba salutaria prodest.

15 Recreatione expleta, in cellas se recipiāt, nisi quid ex obedientia, tunc alibi agendum, sit.

16 A Paschate vsq; ad exaltationē Crucis post Nonā, ab exaltatione vsque ad Pascha, post Vesperas expletas in Oratoriū cōueniētēs, genibus flexis, Beatissimæ Virginis coronā, & pro lucrādis indulgētijs religionis septies Pater, & Aue Maria, & Psal. Miserere, cū oratione pro Pontifice per horā dimidiā recitabunt, qua peracta, qui tēpus horologio meti-

tur Magistrum vocabit, vt fiat exhortatio, ad quam audiendam compositis animis, dato signo, sedebunt.

17 Quando fratres in exhortationibus à Magistro interrogabuntur, de præsentia Dei, hoc est, quo pacto, die illa, Deum mente versent, ac de virtute, quam hebdomada illa impèsius colere statuerint, singuli genuflectent: qui verò præsentia Dei manè concipiendæ immemor extiterit, ad negligentia signum, & expiationem se prosternet.

18 Fratres à Magistro, vel zelatore, de culpa quauis admoniti, confestim se prosternant, dicentes, (mea culpa) & multa cordis submissione, correptionem audiant, & iniunctam pœnitentiam subeant. Dato verò signo surgant, & Magistri scapulare osculati, ad sua loca modestè reuertantur.

19 Cum quis iuxta cœnobiticam disciplinam verberabitur, ad exhortationis finem, genuflectet, & cingulo, habituque laxato, & scapulari à tergo super caput reiecto, tergi partè, ad ictus excipiendos, nudâ exhibebit, ac deniq; Magistri scapulare sūmmissè osculabitur. Eūdem etiam

etiam moré obseruabunt, qui ad meriti augmentū, vt frequenter fit, ac expedit fieri, verberari simul cū eo, qui corripitur, postulabunt.

20 Quo die Magister nec de culparū correptione aget; nec de præsentia Dei, cultuque virtutum rationem exiget; sedentes audiant, quod ille docuerit.

21 Tēpore ab exhortatione vsque ad orationem intercurrente, piæ lectioni, ac orationi vacabunt. Nouerintque apud Fratres nostros hāc cōsuetudinem viguisse, vt tēpus à cæteris status nostri obligationib⁹ reliquū, orationi perēni, inter ipsos, distributæ, corā altari Sacramēti, ac Beatissime Virginis effigie dicarēt; quod fuit, inter nos, Dei gratia, quasi iuge sacrificium: quod eis summo opere commendamus.

22 Dato vespertinæ orationis signo, eō cū cæteris cōuenient; & post reliquos actus communes expleto Cōpletorio, in Oratoriū ingrediētur; vbi antiphonā B. Virginis (Sub tuū præsiidiū à Magistro vel Præsīde inceptā cunctanter prosequētur. Subiūctisque orationibus: Defende quæsumus: Sanctissime genitricis;

tricis;

triciſ: Eccleſiæ tuæ. Et accepta flexis genibus benedictione, ſilentē in cellas recedent: vbi piæ lectioni, ac meditationi vacabunt; donec dato tabellarum ſigno, cubent. Et quieſcent, quouſque ad matutinum, media nocte excitentur.

Exercitia cuiuſlibet hebdomadæ.

- 1 **Q**uouis die Sabbathi, quilibet Frater ſeliget vnã, in quam incubat virtutem; qua ſe præſertim indigere dignouerit; ac eiꝯ actº, quã frequẽter poterit, exercebit, adhibito orationis, internorum, & externorum actũ, multo conatu, legetque caput inſcriptũ de virtute illa, prout in Inſtructione habetur.
- 2 In virtute ſeligenda, Fratres rationẽ habeant eiꝯ vitij, paſſionis, vel tentationis, qua potiffimum vexantur, virtutẽque contrariã eligãt, peculiari affectu interpoſito Sanctorum obtentu, pro illo Dominum deprecantur.
- 3 Poterit quiſ virtuti vni non per hebdomadã vnã tantum, verũ & per plures ſtudere, quouſq; diuino adiutorio aliquos progreſſus in ea fecerit.
- 4 Simulatque excitãtur Fratres manẽ, conen-

conentur aliqua pia cogitatione ad virtutem electam parandam opportuna, ante oēs aliarū rerum imagines, armari.

5 Quavis hebdomada bis saltem sacrā Communionem recipiēt, die videlicet Dominica, & Feria 5. Pridie verò quàm ad cælestem mensā accedāt, prolixiore oratione, ac aliquo pœnitentiæ opere se comparabunt: die autem ipso cōmunionis, orationem, & gratiarum actionē quoad poterunt, protendent.

6 Bis per hebdomadas singulas confiteātur Magistro vel eius socio. Alijs verò minimè, tametsi à cōmunionem propter eos abstinere oporteat, nisi de superioris venia rarò concedendā in aliquo euentu alicui confiteri permittantur.

7 Feria sexta vespertino officio absoluto, signū dante Oratorij Sacrista, Vesperrū Suauissimi nominis Iesu, cūctāter, ac religiosè Fratres in Oratorio recitabūt.

Exercitia mensura.

Initio cuiusque mensis, fiet sponsio communis de virtute vna paranda, quam Magister bono communi Nouitiis

uitia-

uiciatus oportuniorem censuerit. Prouocationis autē formula erit hæc. Qui hoc mēse. N. virtutē ardentiore affectu coluerit, à cæteris Fratribus quintā meritorem partem lucrabitur.

2. Prouocationem verò lectam describent & in conspicuo loco parieti cellæ affixam, quotidie per mensem illum, relegendent, ad memoriam excitandam, & cor impellendum.

3. Licebit interdū, ex Magistri venia, certamina maiora alterutrum inire. Quod à Fratribus fieri præsertim solet, diebus extraordinariæ recreationis, & cum à cœnobio Nouitiatus aliò migrandū est.

4. Solent inter nos ab vno in aliud Nouitiatus Cœnobiū mitti certamina, quibus animi vehemēter inflāmari, & charismata meliora emulari cōsueuerunt.

5. Is, cui per singulos mēses sortito cōtigerit Sanctissimę Eucharistię cult^{us}, ad ambitriū Magistri horis in scedula præscriptis, & quoad poterit, vlteri^{us} coram altari, orationem producet.

6. In Vigilia eius Sancti quem quisque sortitus fuerit, de Magistri venia ieiunabit.

nabit: dieque ipso sacram Eucharistiam
 sumet. Sancti verò illius historiam lege-
 re curabit.

7 Curet quisque Fratrum, ut mensis nul-
 lus prætereat; quo non subeat aliquam
 mortificationem extraordinariã, in Re-
 fectorio fieri solitam. Ordinarias verò;
 ex Magistri venia frequentiùs exercebit.

Exercitia annua.

1 **I**N Vigilia Circumcisionis, Dulcissi-
 mi nominis Iesu Vesperæ cantabū-
 tur: eritque fratribus dies solennissimus.

2 Ante Solemniora festa, putà, Pascha-
 tum, Corporis Christi, Beatissimæ Vir-
 ginis & sacratiora tempora, putà, Qua-
 dragesimæ & Aduentus, solent Fratres
 nostri peculiaribus tum internis, tum
 externis exercitijs, ex Magistri venia, se
 comparare. Quam consuetudinem ob-
 servare conabuntur.

3 Dieb⁹ recreationis extraordinarię, &
 Festorum valdè solemnum, quibus eis
 fit copia mutuo loquendi, solēt Fratres
 nostri, quodam martyrij simulacro se
 exercere: dum alius Tyranni imperātis,
 alius martyris fortiter se periculo obij-
 cientis,

cientis, alius cuiuspiam impietatem suadentis, alius carnificis necem inferentis, personam agit. Quo certè exercitio (vt multis patuit experimentis) animi ad pietatem acriter inflammantur.

4 Prædictis etiam diebus, & sigillatim in Exaltatione sanctę Crucis, solent Fratres nostri de strictiore vitę regularis obseruatione spõsiones mutuò facere: Et cum magistro, ac eius socio pacisci, vt pro quavis culpę cuiusq; admonitione, vel corruptione aliquas preces gratitudinis causa rependant. Ex quo insignis utilitas emanare solet.

5 Quisquis Fratrum iuxta instructionē sibi à Magistro tradendam semel exercitia spiritualia faciat, nisi Magister aliud de Fratre aliquo decreuerit.

6 Per mensem, ante Professionem, productiore oratione, & pluribus exercitijs, ad opus tantum se comparabunt: & flexis genibus à Patribus ac Fratribus reliquis preces postulabũt, vt eis adminiculis præmuniti, ad rem tam salutarem aggrediantur.

7 Recenter induiti, intra duos mēses, nisi Magister rem porogauerit multa cū exacti-

exactione confessionem generalem faci-
ant, obseruatis Magistri monitis in eo
genere tradendis.

De actuum directione.

Cap. II.

EXercitia, quæ à Fratribus frequen-
tanda sunt, quò fructus reddant
superiores, ad clementissimum Deum,
ardentiore affectu dirigi debêt; nō ma-
ne tantū, sed ad actus singulos, quoad per-
fragilitatē licet: mod⁹ autē directionis,
cuius Fratres nostros oportet esse peri-
tissimos, idē ubiq; , ac semper esse pote-
rit, mane fusior, reliq; tēpore cōtractior.

Exemplum.

Clementissime Deus, cui me totū
ex multis capitibus debeo, me ip-
sum totum, cogitationes, verba, & o-
pera totius vitæ, sed hodierna peculiari-
ter vnā cum Iesu Christo Domino no-
stro, Beatissima Virgine, vniuersis spiri-
tibus, beatis, & sãctis, qui in cœlo, ac iustis,
qui ybique existunt, quos omnes mihi
arctissimè per affectum astringo, dirigo
ad gloriam Maiestatis tuæ, tibi que sine
intuitu